

CSIKI LAPOK

Feladv. kiadó: Ösv. VÁKAR LAJONNÉ	Égés évre Félévre	Előfizetési ár: Félévre 6.— Negyedévre 3.— Félévnyelvenkénti ára 12 fillér. Keltőlre egy évre 12 Pengé. Megjelenik minden vasárnap	Nyitóléti közlemények díja soronként 1 Pengé Kéziratok nem adóznak vissza. Hirdetési díjak a legelőbbben számíthatnak. Kiadóhivatal: Csikszerecs, Apafi Mihály-uca 15 sz.	Feladv. szerkesztő vitéz Révész Győző
--------------------------------------	----------------------	---	--	--

Kováts Károly dr. Csikvármegye új főispánja.

A Dr. László Dávid halálával megüresedett főispáni széket betöltötték. A Kormányzó ur Ötödöttség a Bülgyminiszter előterjesztésére Kováts Károly dr. csikszerecsi ügyvédet nevezte ki Csikvármegye főispánjává.

Ezzel az egész Csikvármegyében általános örömet keltet: kinevezéssel megoldódott a főispáni válság. Ugy oldódott meg, amint azt a csiki közvélemény óhajtott. A kötelességteljesítésben mindenkor élen járó, minden megpróbáltatásban eger az ősi csiki rőghöz hűséggel ragaszkodó, azt soha oserben nem hagyó, annak szenvedéseivel, örömeivel együttélő székely embert illette meg ez a fontos örhely.

Kováts Károly dr. minden tekintetben megfelel ezeknek a követelményeknek. A disztigvált, kitűnő felkészültségű jogász, a köztudomásosan olvasott európai műveltségű ember, a széleslátó, gondolkodni szerető székelylelkével olyan rendkívüli értékek jutnak szóhoz az ő kinevezésében, amelyek csak javára szolgálhatnak ennek a népnek.

Kováts Károly nem az árral szaladó ember. Az éles eszű székely minden okosságával megáldott értékeivel szemlélődő, az életörvényeiben otthonos, a természettudományokban is jártos elme vaslogitásával ismeri azokat a törvényességeket, amelyek a népek életére is kötelezőek. Szereti a fajtáját és kutató szeretettel tud elmerülni a földhöz szorított történelmében.

Ezek a kiválóságok azok, amelyek Kováts Károly dr. számára megjelöltek a csiki közéletben való szereplését. Életem iskoláit szülőföldjében Csikverebesen, gimnáziumot Nagyszabánban, jogi tanulmányait Kolozsváron végezte. Az életet az igazságügy szolgálatában kezdte el. A kézdívsárhelyi törvényességhez neveték ki. Innen vonult be katonai szolgálatra a világháború idején s mint tartalékos főhadnagy súlyos sebesüléssel tért vissza onnan ismét a kézdívsárhelyi törvényességhez. Itt érte a nagy magyar tragédia az összeomlás.

A csikverebesi ősi földhöz menekült haza Kováts Károly dr. Majd amikor az erdélyi magyarságnak az új uralkodóba való beilleszkedés politikai szervezése megkezdődött Kováts Károly elnöknek állott a Magyar Sövetség, a Magyar Párt a Magyar Népközség küzdő vonalába. Ez szeretettel, önzetlen lelkedéssel, minden ellenszolgáltatás nélkül dolgozott. Dolgozott politikai, gazdasági, vallási életünkben a legkilátásalabb sötétségek idejétől mindvégig a dorengés és a kitisztulás napjáig.

Es a munka a szemünk előtt zajlott le. Visszatekintve az erdélyi magyarságnak erre a hősi korára ismételtlen megállapítjuk, hogy abban Kováts Károly dr. mindenkor példamutató öntudattal állott a népe szolgálatában. Nem lamerte a megsértődésnek, a felreállásnak, a gyűlölet-hintésnek, a hasadásoknak politikai divatosárait. Sok bölcseséggel, sokszor lemondással mutatott példát a minden poklokban keresett megörizendő magyar egységnek a számára. Lehetett idő, amikor Kováts Károly a kétségelentől nagy műveltségű ember jobban látott az állagostól. A véleményét nem titkolta el soha, de ismerte azt a határt, amivel a világ legbecsületesebb belső ellenséke maradt. Mindig csak besele, mert essent meggyőződésével hangostalta, hogy nekünk kifelé a megingathatatlan egység jegyében kell jelentkezni. Végeredményben ez minden idő magyar életének a titka. Nem hasadni, nem félreállani, hanem minden körülményekben együttmaradni.

Bár ezt a példát megértene a mai magyar élet is. Tanult vagyunk amellett, hogy mekkora életerő és milyen félelmetes fegyver van annak a kesében, aki ezekkel az utravalókkal tud küzdeni. A kisebbségi magyar küzdelem kizárólag csak annak köszönhető eredményességét a mindent elsőpró vad erőssakkal szemben, hogy belettközött minden ördög: terve a magyar egység falába.

Nagy időkben sodródunk. Isten után hiszünk abban, hogy népünknek a veres erőfeszítését megjutalmazza az elhivatottságokra teremtett magyar sors. Vigyázzunk és a testvér szeretettel kapaszkodjunk egymásba mint ahogy viharos időkben szokásos. Ne politizáljunk eszerfele. Forduljunk vissza a kisebbségi idők példájához. Ne törődjünk egyébbel csak magunkkal, a magunk jövőjével és életével. Higgyünk a vezetőinkben úgy amiképpen soha nem jutott senkinek eszébe a megszállás idején az, hogy kételkedjen a magyar vezetők feltűnői önszertlen jóhiszeműségében és jóakarásában. Igyekezzünk megtalálni a közös magyar célt. Es annak érdekében hozunk áldozatot, ha kell lemondással is.

Ezokkal a gondolatokkal kérjük Csikvármegye székelységeit, hogy fogadják testvéri szeretetnek bizalmával Kováts Károlyt a főispáni székekben. Mint a magyar kormány bizalmi emberében lássa a kormány részéről is a Székelyföld iránti figyelemnek, támogatásnak megnyilatkozását. Végeredményben a Kováts Károly személye azt is jelenti, hogy a székely ügyek legfelkészültebb szakértőjével, a kormány ennek a földnek fejlődésért, jövőjét még intenzívebben kívánja bekapcsolni az ország vérkeringésébe. Szívvel, lelekkel támogassuk az új főispánt ebben a munkájában. Sorakossunk fel mögötte a székely katona ősi fegyelmével, rend szeretetével. Mutassunk az egész országnak példát arra, hogy miképpen kell viselkednie egy népnek nehéz történelmi időkben.

Általában elmondhatjuk, hogy dr. Kováts Károly főispáni kinevezése az egész csiki székelység között osztatlan örömet okozott. A kinevezés első percében a jókívánatok áradata indult meg az új főispán fele, akinek képességeit, felkészültségét minden csiki székely nagyrabecsülte.

Ezőnek üdvözölte dr. Kolombán József felsőházi tag az Erdélyi Part orsz. alelnöke a csikvármegyei tagozat elnöke, aki örömet fejezte ki a vármegye lakossága nevében a kinevezés fölött.

Az üdvözlésekre Kováts Károly a következőket mondotta:

— Barátaim egyidőben püspökök, kicsiny falusi káplánok, tábornokok és egyszerű honvédek, magas kuriai bírák és telekkönyvi iktatók, előkelő földbirtokosok és egyszerű székely gasdák, dugasdag gyárosok és gyártelep lakasaiban meghusodó munkások voltak és maradnak, mert ez a székely élet, ilyen a székely társadalmi szesződés. Igy kell szétbonthatatlan egységre törekednünk. Es az erősz futót, amikor ránk ssakadt a borsalmas éjszaka. Es futót, amikor tiköröskön tettem meg az utat: székely városok kőzött, hogy hirt hoshassak, hirt vihessék, amiből mi, szenvedő, gyűtrődő székelyek erőt merithessük. A székely egység jegyében telt el a 22 esztendő. Munkánkért jutalmat nem várunk. Jutalom volt barátaim meleg késszorítása

— Falemelő érsés — nem tagadom —, hogy munkamert méltóságot is juttattak. Megköszönöm ezt mindég vesereim, vezetőim es Csikvármegye községének. Es a megtiszteltetés azonban számomra akkor válik igaz kitüntetésre, amikor megfelelek a rám bízott feladatnak. A felelősségrevonás elől, mint eddig, esután sem térek ki soha. Birálatot várok, mert komoly munkát akarok végezni. Ugyanakkor segítséget kérek es várok Csikvármegye 180 ezer magyarjától. Ha sikerül a lelkeket összefogni, együttartani — akkor hivatásomnak eleget tettem... fejeste be Kováts Károly dr. főispán.

Ugy érezzük, hogy Csikvármegye székely közönsége megérti, hogy az új főispán mögött feisorakossunk. Ó: munkájában támogatni es az egységünkkel, fegyelmetségünkkel nemessünk jövőjét szolgálni ma inkább kötelessége mint valaha.

Dr. Abraham József Csikvármegye alispánja az új főispán beiktatására a törvényhatósági bizottságot 1943. évi május no 27-re összehívta.

Kodály Zoltán.

Kodály Zoltánt a magyar népdal tudós gyűjtőjét, a magyar seneművészet mesterét a Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta. Népünk vezető szellemeinek tudományos társasága Kodály személyében a modern magyar senet emelte esismerésének oltárára.

Kodály egyénisége a művészs es tudós sajátos keveréke. Szemlélődő természete magába szívta es feloldotta mindazokat a hatásokat, ismereteket, melyek a magyar népdalon keresztül egyeni hangjának kialakulásához vezettek. Megssabta működésével a magyar muszika szabályait. Az utódok hivatása, hogy eredményeit kiki a saját képességeihez mérten résszaltessze, továbbfejlessze es a megssabott uton továbbvigye előre. Igy válik a követők tollán keresztül az „akadémikus“ Kodály magyar művéssele akadémikussá a szó nemes értelmében.

Kodály működését több réssre bonthatjuk: a népdalgyűjtő, népzene es népművészet tudós tanulmányosója, a seneköltő es a nemzet senei nevelőjének működésére.

A népdalkutatással Kodály mint fiatalember kezdett foglalkozni (Bartókot is ő lelkesítette a népzene tanulmányosására) es már az első világháború előtt végigjárta az ország népzene-gasdag vidékeit, főként Erdélyt, de a Dunántúlt es a Felvidéket is. Bartók es mások munkájával párhuzamosan szorgalmasan gyűjtött. Többeszerre tehető gyűjtésének eredménye. A rendszerezés munkáját eleinte Bartókkal együtt végezte, ma azonban csak egyedül végzi.

Ezzel párhuzamosan halad senesszerői működése, mely fiatalabbkori művel után a Psalmus Hungaricusban érte el első nagy nemzetközi sikerét es avatta Kodályt a trianoni magyarság vigasztaló dalnokává. A porba sújtott, megalkott magyarság nevében könyörögve szált az ég felé:

Istenem Uram, kérlek Tegezet,
Fordiad reám essent szemeidet.

Nagy ssükségemben ne hagy engemet,
Mert megemészti nagy bánat szívemet.

A hangokban benne sokog a magyarság keserű bánata. Az Úrtól vár megssabaduást nemzetének, hiszen

As igazakat Te mind megtartod.

A cselédkérdés.

A cselédkérdésben általában egy kolosvári házasszony szól hozzá. Egyre idősebb és egyre több aggodalmat keltő a kérdés...

Nem vitás, hogy valahol nagy a baj. Nem akarjuk megvéteni a cselédek illetve háztartási alkalmazottak társadalmát...

Elképzelni sem lehet, hogy es bűntudattal tovább meheszen. Gyökeresen hozzá kell nyúlni a cselédkérdésben. Alkadjuk, hogy a mai nevelési gondolatok...

Addig is lássuk egy szegény házasszony kínját...

Örömmel bűvöztünk mi házasszonyok a leg-
getőbb kérdések a cselédkérdésnek a felvetését. Ez az ügy már abba az állapotba jutott, amikor a gyökeres ellenezés balasztatott. Hasonlíthatatlan előzőkorban erkölcsi szempontból, de bálványozásnak...

Semmi hivatalos szerv sincs, amely idekelt esetében a pórujárt házasszony igazságot védje, s a kötelességet nem teljesítő alkalmazottat meghűtőne? Valamely szervnek vállalnia kellene ezt az ellenőrző munkát, mert enélkül kevés remény van arra, hogy a kérdés gyökeres megoldást nyerjen...

Zenekari Unnepély Csikszentmártonon

Megemlékezésre méltó Unnepe volt Csikszentmártonnak, 1948. évi május hó 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Élőnek a székely Himnuszát játszotta a zenekar, 2) Fogadó beszédet tartott Nagy Jenő dr. kir. könjegyző. 3.) Indulót játszott a zenekar.

1.) Himnusz. Játsszotta a zenekar. 2.) Csak egy éjszakra. Györfi Gézsától. 1. Szavalt: Keresztes András levele.

Alkalmi beszédet mondott Nagy Antal esperes plébános.

"Ahogy lehet" Végvárától. Szavalt: Keresztes Zoltán áll. tanító.

Továbbá a Közok Székely című verset szavalt Róka Lajos

Beszédet mondott: vitéz Kua Iván őrnagy esperes-plébános.

"Kélek" leányceportból balladát és táncokat adtak elő Dr. Todor Jánosé és Nagy Julianna vezetésevel, György Rószika, Flórián Jullika, Mihály Jullika, Albert Erzsike, Császár Gizella és Keresztes Anuuzsa.

Beszédet tartott: Dr. Márton László főszolgabíró.

Hírszöveg. Játsszotta a zenekar. Az egyen számok után a zenekar nagyon élvezetes és szórakoztató szettet szolgáltatott. A mindvégig hangvételű átható műsorismok örök emlékeiként maradnak mindnyájuk lelkében.

A vendég zenekar este 7 órától térőszel is szolgált. Sz. A.

3 PONT.

melyért érdemes résztvenni a jókai könyv elő m. kir. állami sorozatát készítésén, mert egy egész sorozat ára csak 3 P. fél sorozat pedig 1.50 P. Ilyen olcsó sorozatj nincs.

KÜLÖNFÉLÉK.

Doktorrá avatás. Ifj. Kovács Jenőt, a központi járás szolgabíróját a kolosvári egyetemen jegi doktorrá avatták.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Sprencz György dr. állampénzügyi titkást, a csikszeredai pénzügyigazgatóságban fogalmazó-gyaktornokká kinevezte.

Házasság. Bilibók Ernő (Csikszereda) és Márkóczy Géza (Budapest) május 30-án 1/6 órákor tartják esküvőjüket a csiksomlyói kegytemplomban.

Vasnap. Hőbóra van. Szükséges hogy ezt végre minden ember üntudatosan tudomásul vegye. Olyan formában, hogy abban elhatározás szerep jut az utolsó polgárnak is. A helyén kell állni mindenkinek. Gyűszel nem lehet másképpen. Csak úgy képviselhetjük...

Az EKE kongresszusa. Az Erdélyi Képzési Egyesület Csikszentmártonban május 25-én, csütörtök délután 6 órákor tartja 4. v. rendes kongresszusát az Ipartestület helyiségében.

A község ügyelmébe. A kiérlelt előbbi alkotott és osztály a város határában földet és repülőgépműhely feltalálás esetén a község az a legközelebbi rendőrségnek vagy rendőri hatóságnak bejelentését tartozik.

A Csikszeredai Segítő Mária gimnázium és somlyói Tanítóképző Intézet május 28-án vasárnap délután fél 7 órai kezdettel kongregációs avatást tart a somlyói kegytemplomban.

Közpöntzést találtak és szolgáltatott be a csikszeredai rendőrkapitányághoz melynek jogorvoslati alá az a köllő igazolás mellett hivatalos órák alatt ott átvahetu.

Labdarugó mérkőzés. Mált vasárnap Csikszereda labdarugó csapata a székelyudvarhelyi Hargita csapatával játékos városunkban. A mérkőzés során a küzdőfelek élvezetes játékot mutattak és végül Csikszereda 3:1 arányban legyőzte a Hargitát.

Fej - és deréktáján, érelgyógyászat, aranyér, székeltalan teint gyakran csak emésztoi zavarok következménye. Nyenkor is segít: DARMON

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Csikszentmártonban május 16-án. A helybéli levante parancsnokok és iskolán kívüli népművelés vezetősége...

Tűzifatermelésre alkalmas, jól megközelíthető ERDŐT VENNÉNK. Ajánlatokat kérjük: Magyar Fa Rt. Részvény-Társaság Kirendeltsége, Csikszereda címre.

Keresek megvételre egy kisebb főző-kályhát. Cim a Vákár nyomdában.

